

dagelijksche levensgewoonten blijven volgen, en het had hen behoed voor veel zorgelijk peijnen en afgetrokkenheid. Het voorschrift van den jongen man bleek werkelijk uitmuntend. Wel dachten allen veel aan Max, die daar ver in het vijandelijk land aan duizenden gevaren ten prooi was, maar door de hand te houden aan alle dagelijksche dingen, werd blijvende aandacht voor het gewone leven gewekt, en het toegeven aan vrees en verdriet voorkomen. Het was zelfs een soort van wedstrijd geworden tusschen de oude lieden en Else, wie het best Max's raad volgen zou, en, waar zóó de een den ander aanmoedigde, was het resultaat een zeer gelukkig. Allen hielden zich fiks onder de beproeving.

Er kwamen nu en dan brieven van Max. Hij verhaalde daarin op zijn bekenden gezelligen trant van het leven aan het front, van een stoutmoedige daad, die hij met de zijnen had volvoerd, en zoo'n daad werd steeds als een grap, als een jongensstreek beschreven, luchthartig en opwekkend. „Zie jelui wel!”, zoo heette het dan, „als je het maar beheerscht, als je er maar niet onder zit, dan heb je het welslagen van zulke dingen, ja, van je carrière, ja, van je heele leven zelf in de hand. Dus tot Kerstmis. Ik heb het gezegd, en dat gebeurt ook. Tot 's avonds vóór Kerstmis. Ik kan het zoo precies zeggen, omdat vaders oude schoolkameraad Bareel mijn kolonel is, en hij me persoonlijk beloofd heeft, dat er mocht gebeuren wat wilde, ik althans tegen dien dag naar huis reizen zou. „Al was het alleen maar om aan papa zijn groeten te gaan geven.” voegde hij er lachend bij, toen hij me de belofte gedaan had. „Dus, je weet het: er gebeurt niets bijzonders. Alles is gewoon, ook de oorlog, wanneer hij er eenmaal is. Drinken jelui wel elken dag op tijd koffie? En maakt ma dagelijks haar ochtendwandeling? Denk om je gezondheid, lieve, ouwe ma, lieve, jonge ma, wil ik zeggen. En let vader wel op Kobus' zijn nieuwe manier om seringen te broeien? Laat er met Kerstmis snijden hoor, en zet ze op de tafel. Nou, en Else haar pianospelen. Hoe is het daarmee? Komt ze wel op haar vaste avonden spelen voor jullie? Vooral Bach. Laat haar die fuga (ze weet wel) goed instudeeren. Dan zal ik met Kerstmis zeggen of ze zonder mij ook Bach begrijpen kan. Wat een groote, edele rust, die Bach, hè? Dat moesten alle menschen hebben. Als ze maar wilden, als ze maar wilden. Ja, ik zeg niet allemaal, maar het aantal zou meevallen. Enfin. Ik eindig. Mijn brief wordt al wat litterair. En dat moet niet. Wat wel moet, dat weten jelui. Nu, goeierds, tot Kerstmis, hoor. Flink zijn en gewoon zijn, en blij ook, alvast blij tegen dien avond. En denk om den boom. Kussen en handdrukken. Dag. Dag, allemaal!”

Zoo was het slot van zijn laatste brief geweest, en het had hen allen in het geloof in zijn geluk, in de hoop op het weerzien versterkt.

En het werd Kerstavond. In het huis van de familie Tiele waren alle kamers schitterend verlicht. Op alle tafels, trumeaux en kastjes stonden vazen met seringen, zooals Max dat gevraagd had. In den salon stond de Kerstboom genoeglijk opgetuigd, met zijn groote glinsterende ballen, gouden en zilveren engelenhaar, verblindend-witte sneeuwvlokken, een verzameling kleine geschenken en een leger van smetteloos witte kaarsjes, met gouden vlammetjes in top.

Van den donkeren landweg was het een wonderlijk schoon gezicht, deze feestelijk verlichte menschenwoning, waar men door de vensters de sneeuw witte ruikers te allen kant zag pronken, waar voor een groot erkerraam de schitterende kerstboom als een liefelijk wachtvuur blonk. Naar dezen boom zou Max zijn schreden richten. Hij stond voor het venster aan den kant, waar de stad, op eenigen afstand, lag. Als een lieve welkomstgroet zou hij den jongen van verre zijn; innig en tevens krachtig als hij zijn tooverachtig licht over den tuin en een deel van den weg verspreidde.

De oude heer Tiele loopt in den salon heen en weer, even. Met het horloge in de hand gaat hij dan de hall in om het aangewezen uur te vergelijken met dat op de gangklok, die zeer nauwkeurig liep. Zoodra hij terug is, noopt hij zich tot zitten, wat hem, hoe getraind tot rust en zelfbeheersching hij sedert Max's vertrek ook is, nu, op dezen avond, toch nog moeite kost. Met een trek van ongeduld op het gelaat wendt hij zich tot zijn vrouw, die in zijne nabijheid in een lagen leunstoel zit. Evenals haar echtgenoot heeft ook zij een zorglijken trek op het gelaat, en toch ook glanst de blijdschap om het ophanden geluk op hun beider oude zachte gezichten.

Buiten is het koud. De wind giert over het vlakke land rondom. Soms kletst een hagelslag op de vensters. In den schoorsteen is een zacht geloei.

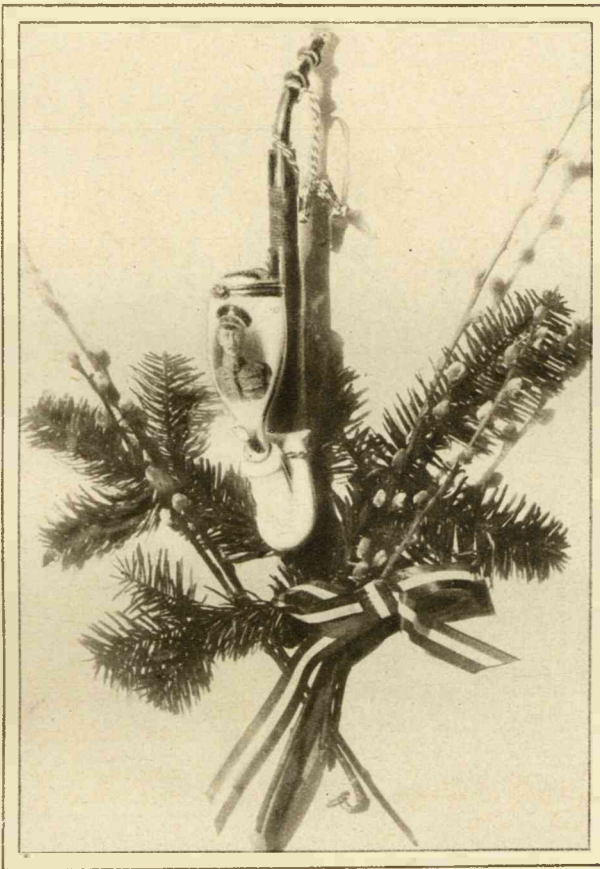
Het open haardvuur knettert genoeglijk. Indien

de ietwat zorgelijke trek er nu en dan niet was op de aardige oude gezichten, dan zou men dit interieur met de bloemen en lichten, en dien wel-uitzienden ouden heer en dame in hun crapauds bij het haardvuur de mise-en-scène voor een ophanden bekoorlijk blijspel kunnen noemen.



HET GESCHENK VAN PRINSES MARY.

In een onzer vorige nummers vermeldde wij dat er op initiatief van Prinses Mary een fonds gesticht was om den Engelschen zeelieden en soldaten met Kerstmis een geschenk te zenden. Hierboven beelden wij het deksel af van de doos, waarin ieders geschenken zijn gepakt.



'T GESCHENK v. d. DUITSCHEN KROONPRINS. Het kerstgeschenk van den Duitschen kroonprins aan zijn manschappen bestaat uit een tabakspijp. Op de voorzijde staat het portret van den kroonprins, op de achterzijde „Weihnachten 1914”.



KERSTMIS IN HET HOSPITAAL.

De verwonden, die in het hospitaal hun Kerstfeest vieten, zullen zeker met weemoed denken aan hun kameraden, die met Kerstmis in de loopgraven vertoeven.

Else komt uit het belendend vertrek, en brengt twee kopjes thee. Ook op haar gelaat troont die wonderlijke extaze van blijdschap met het fond van zorgelijkheid, of liever van den ernst, in dien laatste tijd er over gespreid; de vreugde overglanst echter al het andere in haar gezicht, en in hare jonge, lieve gebaren.

„Hoe laat is het nu?” vraagt mijnheer haar.

„En je hebt daareven op de klok gekeken, vader,” lacht ze. En ook de oude mevrouw lacht met een nerveus lachje om de verstrooidheid van haar echtgenoot. De oude heer is er wat verlegen mee.

Else komt, nu ze thee geschonken heeft, ook in een leunstoel bij den haard zitten. En een gesprek begint.

„Ik denk wel, dat hij nu gauw komen zal,” zegt mevrouw, als luidop peinzend. „Het is nu juist zoo'n aardig uur ervoor, hè. Ik heb een gevoel, dat het nu niet meer lang duren zal.”

„Ja, ja,” doet de oude heer, schijnbaar beamend, en met toch tegelijk iets in den spreektoon als wilde hij haar weerhouden van te groote blijdschap, waardoor eene teleurstelling te feller haar verdrieten zou.

„Verbeeld je, dat hij eerst morgen eens kwam,” oppert Else, „verbeeld je...”

„Er valt niets te verbeelden, zou Max zeggen,” zoo antwoordt haar mijnheer, „er valt te wachten, die zieke verbeelding is juist de bron van zooveel weifelzucht en slapheid. Vervrouw. Hij heeft

het beloofd, van avond vóór 12 uur te komen. En dat zal gebeuren ook. Hij heeft steeds gedaan wat hij heeft beloofd.”

„En toch... in dezen tijd van het jaar...” aarzelt de oude mevrouw, „in dezen tijd, deslechte wegen... Maar neen, neen, ik twijfel niet, hoor... Neen, ik reken er vast op, zoo vast, zoo vast. Hij heeft het toch beloofd”.

„Ja, hij heeft het toch beloofd,” zegt Else, die bij den even uitgesproken twijfel van de oude mevrouw een oogwenk van onrustigheid had gehad, maar thans door de overtuiging, die uit de laatste woorden van haar schoonmoeder sprak, haar kalmte heeft hervonden.

„Ja, hij heeft het beloofd,” deed de vader.

Het gesprek hokte.

Een van drieën opperde dan weer iets, wat door een ander werd beaamd of weersproken, en dan zwegen allen weer, zoo gebeurde telkenmale. En in die stilten klonk buiten het gehuil van den wind, het geplas van den regen. En het werd later. Een enkele maal werd in de verte de stap van een paard gehoord, en allen keken gespannen elkander aan. Doch het geluid stierf weer weg, en de regen- en windvlagen lieten zich ononderbroken wederom hooren.

En het werd later en later. En ook de gesprekken stokten niet meer, want niemand waagde meer een woord; ieder vreesde, dat hij met zijn stemklank zijn groeiende onrust verraden zou. De regen was opgehouden. De wind huldte joelend in den schoorsteen. Soms geleek het op het huiveringwekkend schreeuwen van een uil. De drie menschen zwegen en luisterden maar voortdurend, en dat wachten in stilte werd zoo alles, zoo volkomen het éénige wat deze drie menschen leven deed, dat het wel scheen alsof zij nooit of te nimmer nog op een andere wijze hun bestaan openbaren zouden dan met zulk een werkeloos wachten-in-spanning.

Het is elf uur geworden.

De oude heer is naar het venster geloopt en heeft naar buiten gekeken met een langen, schuwen blik. Het sneeuwde nu. Snel was een dunne vacht reeds om alles henen gespreid. Het tuinpad, helwit, blonk in 't schijnsel van den kerstboom.

In de verte werden witte vormen gezien; waar daareven alles nog zwart was, blonk vage helderheid.

„Ja, als hij eens was opgehouden,” zoo dacht hij luidop, en ging weer zitten.

Even hadden de dames opgekeken. Daarna herkregen allen weer het zwijgende, eenigszins verstarde aanzien.

Zoo zaten allen nog geruime poos. En het leek wel of zoo in werkeloosheid en onrust deze levens allengs werden uitgedoofd. En stil dat het was, stil. In het vertrek. In de geheele wereld buiten...

Dáár klonk ineens een geluid. En dichtbij reeds, want de sneeuw is als een sordine. Gerol leek het. Een rijtuig. Alle drie schrikten ze wild op, ze rechtten zich, en keken elkander aan. En dan, plotseling, sprongen ze overeind, bijna gelijktijdig. Ze liepen op 'het venster toe. De oude mevrouw was doodsbleck, Else eveneens. De vader beheerschte zich.

„Hij heeft wèér woord gehouden,” zei hij met een diepontroerde stem.

„O, o, o,” deed de oude dame, en het leek een zacht kreunen van geluk.

Else liepen tranen van vreugde over de wangen. Het rijtuig rolde reeds het tuinhok binnen, en in de groote voordeur stonden de moeder en Else. De vader was al naar buiten gesnel, en zoo zeker was hij Max in het rijtuig te zien